

Országos Burgonya
Terméktanács

H Í R L E V É L

XI. évfolyam 5. szám, 2010. július-augusztus
Kiadja: az Országos Burgonya Szövetség és Terméktanács
1054 Budapest, Akadémia u. 1. Tel./fax: 269-0589, és 354-0460
www.obtt.hu; obtt@t-online.hu
Felelős szerkesztő: Kecskés Gábor elnök

**Fájdalommal tudatjuk a Terméktanács tagjaival és
minden barátunkkal, ismerősünkkel, hogy**

**Lelkes Gyuláné, Gabika
a STOLO Kft. volt ügyvezetője 2010. augusztus 3-án meghalt.
Temetése augusztus 13-án volt a Csepeli Köztemetőben.
Emlékét szeretettel megőrizzük.**

Tartalom:

1. A burgonyapiac hírei a világban;
2. Terméktanácsi közlemények;
3. Piaci információk

1. A burgonyapiac hírei a világban

(Az összeállítás a Potato Markets Bulletin 2010. augusztus 10-i száma alapján készült)

Európai Unió

A búza piacára élenkítően hatott a forróság, és az Oroszországban, és más kelet-európai országban pusztító erdőtűz. A burgonya esetében azonban, ez az időjárás komoly károkat okoz, és növeli az új szezon alakulásával kapcsolatos bizonytalanságot. Az észak-európai területek rendkívüli szárazsággal küzdöttek június és július hónap folyamán. A piaci árak magasabbak lesznek, mint a megelőző években, így ennek a helyzetnek azok a termelők a győztesei, akik intenzív öntözési lehetőségekkel rendelkeznek.

Az öntözött területeken a termésátlag a múlt évit meghaladja, ezzel is növelve a termelők hasznát. A gumók mérete elmarad az átlagostól, és a második termés bizonytalan.

A kontinensen a raktározásra szánt burgonya felszedése rendszerint szeptember közepén kezdődik meg, de a termelők várhatóan, a több termés reményében, késleltetni fogják a betakarítást. Az Eurex árutőzsdén a 2011. áprilisi szerződések magasabb áron kötöttek, mint az előző évben. Augusztus első hetében az árak 194-209 euro/tonna között mozogtak, a mennyiség azonban csökkent.

Az EU-15-ök esetében a burgonya termőterülete mintegy 2,3 %-kal lesz alacsonyabb ebben az évben, 1,142 millió ha, a keményítőburgonya termőterülete állandóan változik. Az étkezési- és vetőburgonya termőterülete várhatóan csak 1,8 %-kal lesz kisebb (964 600 ha). Az 5 legjelentősebb burgonyatermelő ország esetében – ezek teszik ki az EU 15-ök termelésének 78 %-át – a termőterület 652 300 ha körül várható, ez csupán 0,6 %-os visszaesés. Az elmúlt évben a termésátlag magas volt, csak a 2004. évi múltá felül. Ez az eredmény várhatóan nem érhető el ebben az évben, de a csökkenés nem lesz több mint 2,5 %, amely a 2007-2008 évi termést megközelítő, 35,907 millió tonna termést eredményez.

Az EU-5-ök esetében a termés alig lesz kevesebb, mint 27,8 millió tonna. Az augusztusi záporok segítenek visszafótolni a talaj nedvességtartalmát és a termés hasznára válnak.

A burgonyakínálat várhatóan kisebb lesz mint az elmúlt évben volt, de ez nem okoz nagy gondot, bár a feldolgozóknak keményebben kell dolgozniuk, hogy a megfelelő ellátást biztosítsák. Ha az eddigi előrejelzések helyesnek bizonyulnak, az október-június közötti tárolási szezonban kialakult átlag elérheti a 130 euró/tonnát, szemben a 2009/10 évi 98,8 euró/tonnával.

Az étkezési- és vetőburgonya termelési adatai az EU 15-ök vonatkozásában 2004 és 2010 (előrejelzés) között

A vetésterület alakulása – 1000 ha

	2010	Változás %-ban	2009	Változás %-ban	2008	2007	2006	2005	2004
Hollandia	108,9	+0,5	108,4	+2,4	105,8	108,9	106,24	104,87	111,6
Franciao.	139,4	-0,5	140,1	+4,8	133,7	133,5	130,83	128,76	131,4
Belgium	78,2	+6,0	73,7	+15,4	63,9	67,9	67,3	65,0	66,7
Németo.	183,0	-1,4	185,5	+2,2	181,5	187,8	183,5	186,0	198,1
EK	142,8	-3,7	148,4	+3,3	143,6	140,2	140,2	137,0	148,4
EU 5	652,3	-0,6	656,1	+4,4	628,5	638,3	628,1	621,6	656,3
Spanyolo.	78,8	-6,3	84,1	-3,2	81,5	88,9	86,5	94,6	96,7
Olaszo.	67,8	-4,0	70,6	0,0	70,6	69,5	72,5	69,9	72,4
Többi EU 10	165,6	-3,3	171,2	-0,2	171,6	176,9	173,3	177,2	186,9
EU 10 összes	312,2	-4,2	325,9	+0,7	323,6	335,3	332,4	341,7	356,1
EU 15	964,6	-1,8	982,1	+3,1	952,1	973,3	960,4	963,3	1012,4

A termésátlagok alakulása - tonna/ha

	2010	Változás %-ban	2009	Változás %-ban	2008	2007	2006	2005	2004
Hollandia	45,42	-3,1	46,87	+1,3	46,27	44,47	41,17	43,13	46,75
Franciao.	41,20	-2,3	42,16	+0,9	41,77	44,00	39,36	41,11	44,21
Belgium	42,90	-4,0	44,71	+1,1	44,24	46,95	38,54	42,81	48,40
Németo.	43,23	-6,2	46,07	+2,5	44,95	44,39	40,32	44,40	47,52
EK	40,91	-4,1	42,63	+0,2	42,53	39,76	40,65	43,52	41,91
EU 5	42,61	-4,1	44,44	+1,3	43,87	43,58	40,15	43,15	45,54
Spanyolo.	31,51	+8,1	29,15	+11,2	26,22	28,23	28,82	26,99	28,28
Olaszo.	24,00	-3,4	24,84	+1,3	24,51	25,63	24,61	25,11	25,15
Többi EU 10	24,13	+0,4	24,04	+1,2	23,77	22,99	22,34	23,52	23,99
EU 10 összes	25,97	+1,7	25,53	+4,0	24,55	24,93	24,52	24,81	25,39
EU 15	37,23	-2,5	38,16	+2,3	37,30	37,16	34,74	36,64	38,46

A termésmennyiség alakulása – 1000 tonna

	2010	%	2009	%	2008	2007	2006	2005	2004
Hollandia	4947,5	-2,6	5080,8	+3,7	4897,3	4843,6	4374,3	4522,7	5317,4
Franciao.	5744,1	-2,8	5908,1	+5,8	5583,5	5873,4	5149,0	5293,7	5810,9
Belgium	3352,6	+1,7	3296,1	+16,6	2825,9	3189,8	2592,8	2780,9	3229,6
Németo.	7911,9	-7,4	8546,8	+4,7	8159,7	8338,2	7399,9	8259,5	9414,6
EK	5842,6	-7,6	6324,8	+3,6	6106,7	5572,9	5700,4	5961,1	6220,6
EU 5	27798,7	-4,7	29156,6	+5,7	27573,1	27817,9	25216,4	26817,9	29893,1
Spanyolo.	2484,2	+1,3	2451,4	+14,7	2136,5	2509,3	2492,9	2554,3	2736,0
Olaszo.	1627,2	-7,2	1753,3	+1,4	1729,8	1781,6	1784,7	1755,7	1821,5
Többi EU 10	3996,5	-2,9	4116,5	+1,0	4077,5	4067,6	3873,0	4167,8	4482,7
EU 10 össz	8107,9	-2,6	8321,2	+4,8	7943,8	8358,5	8150,6	8477,8	9040,2
EU 15	35906,6	-4,2	37477,8	+5,5	35516,9	36176,4	33367,0	35295,7	38933,3

Az átlagárak alakulása az EU 5-öknél (euro/tonnában)

2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
130?	98,8	106,8	117,3	269,5	132,3	64,1

A táblázatból látható, hogy 2010-ben az EU legfontosabb 5 burgonyatermelő országában a termés várhatóan 4,7 %-kal lesz kevesebb, mint az előző évben volt. A termésvisszaesés egy olyan időszakban következik be, amikor a holland, a belga, a francia és a német feldolgozók a világpiacra nagyobb részesedést kívánnak elérni. A feldolgozott termékek iránti igény folyamatosan nő.

Japán, a világ legnagyobb hasábburgonya importőre, a június 30-ig terjedő 12 hónapos időtartam alatt 310 600 tonna árut importált, 34,7 milliárd yen értékben, elsősorban az USA-ból, de Belgium is értékesített a japán piacon 1,4 milliárd yen értékű hasábburgonyát, az elmúlt 12 hónap folyamán. Tajvan, Thaiföld és Kína is jelentős importőrnek számít.

Eközben Kanada feldolgozóipara hanyatlik, az USA őszi burgonya termelése pedig nem lesz több mint 16,5 millió tonna, vagyis 7,5 %-kal (1,35 millió tonna) kevesebb, mint az előző évben volt.

Németország

A legfrissebb (augusztus 5.) statisztikák megerősítik azt az előrejelzést, miszerint a burgonya termőterülete 3,2 %-os csökkenést mutat 2010-ben. Bajorországban a termőterület csökkenése 4 %. A kínálat általában megfelel a keresletnek, de néhány esetben a feldolgozók nem találnak megfelelő minőséget. A nagyobb méretű burgonyából van kevesebb, különösen a déli országrészekben. A kedvezőtlen termelési körülmények miatt a minőség romlása és a termésátlagok csökkenése elkerülhetetlen.

Az étkezési burgonya ára a 2010/11-es szezon kezdetén sokkal magasabb, mint az előző szezonban volt. Árcsökkenés nem várható az elkövetkező időszakban különösen azért nem, mert a termésmennyisége nem éri el az átlagot.

Az árak alakulása Németország különböző piacain (2010. augusztus 10.) Brandenburg tartományban a termelői ár 290-320mben pedig 280-440 € volt a burgonya tonnánkénti ára. *Alsó Szász-*

országban a termelői ár 110-120 €/tonna között mozgott az 1. minőségi osztályba tartozó burgonya esetén (nagykereskedelmi árra vonatkozóan nincs adat).

A 2. minőségi osztályban 280-300 €/tonna volt a termelői ár. A nagykereskedelmi ár 480-520 €/tonna, a közvetlen kereskedelemben pedig, az 1. minőségi osztályban 720-800 €/tonna, a 2. minőségi osztályban pedig 600-790 €/tonna árat lehet elérni. Alsó Szászországban a termelői ár és a nagykereskedelmi ár közel azonos a Brandenburg tartományban kialakult árakkal. Észak Rajna-Vesztfália tartományban a termelői árra nincs adat. A nagykereskedelmi ár és a közvetlen kereskedelemben kialakult ár egyaránt 400-440 €/tonna az 1. minőségi kategóriában, és 380-400 €/tonna a 2. kategóriában. Bajorországban a termelő ár 260-280 €/tonna, ill. 240-260 €/tonna, a nagykereskedelmi értékesítés pedig 460-560, illetve 380-420 €/tonna áron folyik az 1. illetve a 2. kategóriába tartozó burgonya esetében.

A németországi „Lüneburger Heidekartoffel” burgonya az EU részéről földrajzi eredetvédelemben részesült, amelyet a burgonya címkéjén fel lehet tüntetni. Ez a jelzés világosan meghatározza azt a földrajzi területet, ahol a burgonya termelhető és annak minőségét is.

Belgium

Az árak a belga piacon is kitartóan magasak, a kereslet élénk, a piac kiegyensúlyozott. A feldolgozók, az alapvetően nagyméretű gumókat tartalmazó tételekért, 223 €/tonnát fizettek augusztus első hetében. Az elmúlt hetek esőzései némiképp könnyítettek a szárazság okozta helyzeten, de a talaj még mindig nagyon száraz, a záporok túl későn jöttek ahhoz, hogy a nagyon korai és a korai fajták esetében valóban hasznuk legyen.

Az esőzés javította a burgonya felszedésének körülményeit. Néhány termelő azonban kivár, a még magasabb árak reményében. A termésátlagok nagyon változóak, 20-45 tonna/ha között mozognak. A Belgapom árajánlata a hasábburgonya minőségű, korai, gépi betakarítású, 35 mm-nél nagyobb burgonyára változatlanul 200 €/tonna volt augusztus első hetében. (Az elmúlt év ugyanezen időszakában az ajánlat 30 €/tonna volt.)

Nagy Britannia

Még korai lenne a pontosság igényével bármit is mondani a várható brit burgonyatermésről, de néhányan úgy vélik, hogy hektáronként 4-5 tonna csökkenés várható. Ebben az esetben a brit burgonyatermelés 5 millió tonna lesz, kevesebb, mint az elmúlt évben volt (5,678 millió tonna). Több nap és csapadék augusztus hátralévő részében, bizonyára jól jönne.

A gumók nem voltak védettek, amikor a forróság bekövetkezett. Még öntözés esetén sem lehet elegendő vizet juttatni a növényeknek, amikor a hőmérséklet meghaladja a 30 C fokot.

Az árak stabilak: augusztus első hetében 172 £/tonnát értek el.

Ausztria

A piac kiegyensúlyozott. A korai fajták forgalmazása lassan befejeződik, és néhány területen várni kell a megfelelő minőségű „pótlásra”.

Erre az időszakra általában jellemző, hogy az ár csökken, de ebben az évben ez csak kismértékben következett be. A korai burgonya szezonja stabil árak mellett ér véget.

Felső Ausztriában a burgonya átlagára 240 €/tonna, Alsó Ausztriában pedig 200 €/tonna. A jó marketingnek és az alacsony hozamoknak köszönhetően a termelők bíznak a piac számukra kedvező alakulásában.

Az eső néhány helyen akadályozta a burgonya felszedését.

Franciaország

Úgy tűnik, hogy Franciaországban, ebben az évben különösen alacsony lesz a burgonya termésátlaga. Erre engednek következtetni a július végén, 106 parcellán (öntözött és nem öntözött) végzett kísérleti betakarítások során szerzett tapasztalatok.

A termésátlag 22 %-kal mutatkozott alacsonyabbnak az elmúlt 10 év számaihoz viszonyítva. Ezt az elmaradást már aligha lehet behozni. Németországgal ellentétben a főbb franciaországi burgonyatermő területek nem kaptak csapadékot az elmúlt két hét folyamán. Csak a dél-nyugati ország-részben volt némi eső, Champagne körzetében pedig még öntözési korlátozást is elrendeltek.

A kísérleti felszedések azt is mutatják, hogy a termésátlagok igen eltérőek lesznek. A visszaesés különösen a nagyobb méretű burgonyánál lesz jelentős. A kísérletek tapasztalati szerint csak 50 % érte el azt a méretet, amelyet a gumóknak – az elmúlt 3 év átlaga szerint – július végére el kellene érniük.

A korai burgonya szezonja augusztus 15-ig tart Franciaországban. Az érdeklődés a vártnál alacsonyabb volt, amelyet a viszonylag magasabb árak nem egyensúlyoztak ki.

Az ország néhány termőterületén most kezdődik a főszezon. A piacon jelentős mennyiségű Agata fajta jelent meg. A hektáronkénti átlag mintegy 20 %-kal alacsonyabb, mint az elmúlt évben volt.

A feldolgozók az új termést keresik. A 35 mm-nél nagyobb Premiere burgonya tonnájáért 190-200 eurót fizetnek.

A francia feldolgozóipar 1 millió tonna burgonyát használ fel ebben a szezonban élelmiszeripari termékek előállítására. Ez mintegy 6 %-kal kevesebb, mint az előző szezonban volt.

Lengyelország

A burgonyatermelés jelentősen csökken ebben az évben Lengyelországban. Tavasszal kisebb területen ültettek, és a rossz időjárás miatt is kevesebb lesz a termés. A rendkívül forró nyár, a sok eső és az áradások nagyon megnehezítették a termelést. Az ország déli részén még most is víz áll a barázdák között.

Az árak magasak, az elmúlt évinek csaknem a kétszerese. A jó minőségű burgonya tonnánkénti ára 170-200 euró között mozog. A városok nagybani piacain a zsákos burgonya ára 200-300 euró tonnánként, a minőségtől és az országrésztől függően.

Magyarország

A Potato Markets Bulletin értesülései szerint a burgonya termőterülete ebben az évben 19.910 hektár. Az EU-hoz történt csatlakozást megelőzően a termőterület meghaladta a 30 ezer hektárt.

Az átlagtermés a múlt évinek megfelelően alakul. A várható termésmennyiség 500 ezer tonna.

Oroszország

Az oroszországi lapok nemcsak a városok levegőjét veszélyeztető erdőtüzekről adnak hírt, hanem a szárazság sújtotta kukorica- és burgonyatermésről is. Néhány területen igen súlyos a veszteség, felkészültek a jelentős behozatalra is.

A burgonya termése sokkal marad el az elmúlt évitől. Tatársztánban pl. a termés 2/3-a megsemmisült, az igények kielégítésére más régiókból, pl. Belorussziából vásárolnak burgonyát. Moszkva körül a megmenthető termésért harcolnak. A szegényebb lakosság a magas árak miatt aggódik, bár ígéretet kaptak az államtól, hogy téli készleteket nem fogják magasabb áron értékesíteni.

Az előzetes jelzések szerint a termőterület csak kevesebb, mint 1 %-kal haladja meg ebben az évben az előző évit, (kb. 2,207 millió hektár). A nagy agrárvállalkozók mintegy 20 %-kal növelték ugyan a területet, de ezek jelenléte elenyésző a burgonya szektorban (csak 240 ezer ha).

A termés javát a családi gazdálkodók állítják elő, kb. 1.854 millió ha területen, 123 ezer ha pedig kis magángazdaságok kezében van.

2. Terméktanácsi közlemények

- Az FVM honlapján (www.fvm.hu) megtalálható két új határozat, mégpedig a következők:
 1. a genetikailag módosított burgonya termesztési és forgalomba hozatali tilalmáról szóló, ügyiratszám: XXI/443/3/2010.
 2. a genetikailag módosított burgonyából előállított takarmány forgalomba hozatalának és felhasználásának tilalmáról szóló, ügyiratszám: XXI/443/4/2010.

Kérem, tekintsek át a határozatokat és annak szellemében figyeljék a későbbiekben megjelenő tájékoztatásokat.

- A Központi Statisztikai Hivatal főosztályvezetője – Dr. Laczka Éva – kéréssel fordult terméktanácsunkhoz, hogy segítsük adatszolgáltató munkájukat. Ahhoz, hogy termelőink használható adatokat kaphassanak, ahhoz nekünk is valódi adatokat kell szolgáltatni a Hivatalnak. Ez úton kérjük termelő/forgalmazó tagjainkat, hogy a Statisztikai Hivatal megkeresésére szíveskedjenek megadni az általuk kért adatokat.
- A Terméktanács augusztus 20-21-én részt vesz a III. Kisvárdai Krumplifesztiválon és szakmai napon (Kisvárdai Művészetek Háza), valamint a Farmer Expo keretében augusztus 26-án, délután 5 órakor az ételkóstolóval egybekötött fajtabemutatón Debrecenben, a Kazánház Étteremben és a mellette lévő szabad területen.

Mindkét rendezvényre szeretettel várjuk az érdeklődőket.

- Kérjük a Terméktanács fajtatulajdonosait, fajtajogosultjait, hogy amennyiben a mellékelt szóróanyagban más fajtát, vagy más fajtaképet kívánnának a jövőben megjelentetni, szíveskedjenek mielőbb használható fotót és rövid leírást küldeni.
- Az EU elnökségét 2011-ben Magyarország látja el. Nagyon fontos, hogy minden ágazat, így a burgonya ágazat is megfelelően felkészüljön erre. Szükséges és elengedhetetlen, hogy a terméktanács tagjait segítsük termékeik piacra jutásában és egyúttal szeretnénk a vásárlók figyelmét felhívni arra, hogy nem minden csomagban található magyar földben termelt burgonya. Keressék az emblémát és minden burgonyás ételhez magyar burgonyát használjanak. A terméktanács tagjai magyar földben termelt burgonyával biztosítani tudják a lakosság ellátását 2011-ben is, ezért figyeljék az utolsó oldalon látható emblémát!!

3. Piaci információk

Piaci árak 2010. július végén és augusztusban
a Nagybani Piac Zrt. közlése alapján

Fajták megnevezése	Minimális ár Ft/kg	Maximális ár Ft/kg
Július 19.		
Bellarosa	100.-	110.-
Aladin	100.-	110.-
Kondor	90.-	100.-
Kleopatra	80.-	100.-
Red Scarlet	100.-	120.-
Laura	100.-	120.-
Marabel	100.-	130.-
Július 22.		
Bellarosa	100.-	110.-
Aladin	110.-	130.-
Kondor	90.-	100.-
Kleopatra	90.-	100.-
Red Scarlet	100.-	120.-
Laura	100.-	110.-
Agria	90.-	110.-
Marabel	110.-	120.-
Július 29.		
Bellarosa	140.-	150.-
Aladin	110.-	137.-
Kondor	110.-	120.-
Kleopatra	110.-	117.-
Red Scarlet	120.-	140.-
Agria	110.-	127.-
Marabel	140.-	150.-
Augusztus 2.		
Bellarosa	120.-	140.-
Aladin	100.-	120.-
Kondor	100.-	110.-
Kleopatra	110.-	120.-
Red Scarlet	110.-	120.-
Agria	100.-	117.-
Marabel	120.-	140.-

Augusztus 5.		
Bellarosa	110.-	120.-
Aladin	100.-	110.-
Fabiola	100.-	110.-
Kleopatra	90.-	100.-
Red Scarlet	110.-	120.-
Agria	100.-	117.-
Marabel	110.-	120.-
Augusztus 9.		
Bellarosa	107.-	120.-
Aladin	100.-	110.-
Fabiola	100.-	110.-
Red Scarlet	100.-	107.-
Laura	100.-	120.-
Agria	100.-	110.-
Marabel	107.-	120.-
Augusztus 12.		
Bellarosa	100.-	117.-
Aladin	100.-	110.-
Fabiola	100.-	110.-
Red Scarlet	100.-	120.-
Laura	100.-	120.-
Agria	100.-	117.-
Marabel	100.-	117.-

A magyar földben termett burgonyafajták íze semmivel sem helyettesíthető, ezért magyar földben termett étkezési burgonyát vásároljanak, és 2011-re is minősített vetőburgonyát használjanak!! Keressék az alábbi címkét a csomagolásokon.

